

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА
МАЛОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВІТОЛЬДА ПІЛЕЦЬКОГО В ОСВЕНЦІМІ
ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ
СОПОТСЬКА ВИЩА ШКОЛА**

**SOPOCKA
SZKOŁA WYŻSZA**

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ
В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
V Міжнародної науково-практичної конференції**

**Мукачево
15 травня 2025 року**

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 3 від «23» травня 2025 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами V Міжнародної науково-практичної конференції (15 травня 2025 р., м. Мукачеве). Мукачеве : Вид-во МДУ, 2025. 529 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами IV Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми менеджменту, індустрії гостинності, суспільно-географічних та культурологічних досліджень.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, здобувачів вищої освіти, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Капітан Л.І. – д-р істор. наук, професор (голова);

Туріс І.Ю. – канд. філол. наук, доцент;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – PhD, провідний фахівець ВНТД

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

ЧОРЕЙ А.В., ТОВКАНЕЦЬ Г.В. ЗАПОБІГАННЯ ПРОЯВІВ БУЛІНГУ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ІЗ ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ	146
ЯЦКАНИЧ В.В. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У СЕРЕДНІХ ШКОЛАХ І ГІМНАЗІЯХ УКРАЇНИ	148

РОЗДІЛ 2. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ

БОЛОГ А.О. НАВЧАННЯ МОНОЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ УЧНІВ БАЗОВОЇ ШКОЛИ НА ОСНОВІ ВИКОРИСТАННЯ ІМІТАЦІЙНО-МОДЕЛЮЮЧИХ ІГОР НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	151
БРЕЦКО І.І., БІЖКО Р.В. ПРОФЕСІЙНА САМОРЕАЛІЗАЦІЯ ЯК ЧИННИК МОТИВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ	153
БРЕЦКО І.І., ВОЙТОВИЧ В.В. ЕМОЦІЙНА САМОРЕГУЛЯЦІЯ ЯК СКЛАДОВА САМОЕФЕКТИВНОСТІ ОСОБИСТОСТІ	155
БУЛЕЦА Е. Ю., ЧЕКАН О. І. РОЛЬ ОСВІТИ У ПРОФЕСІЙНОМУ САМОВИЗНАЧЕННІ МОЛОДІ	157
ГАРАГОНІЧ І.В. ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ГОВОРІННІ УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ ШАХОМ МОДЕЛЮВАННЯ СИТУАЦІЙ ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	159
ГАРАПКО В. І., ГАРАПКО М. С., ПОДОЛЯНУ В. ENCOURSE ВІД BRITISH COUNCIL: НОВІ ГОРИЗОНТИ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ВЧИТЕЛІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ НУШ	161
ГЛАГОЛИЧ Є.І. ВИКОРИСТАННЯ МОБІЛЬНИХ ДОДАТКІВ ДЛЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ НАВИЧОК ГОВОРІННЯ УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	163
ГРИГОРЯК Л.І. ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ «БРЕЙНСТОРМІНГУ» НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ УМІНЬ ДІАЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ	165
ДАНКО І.М. РОЗВИТОК УСНОМОВЛЕННЄВИХ УМІНЬ І НАВИЧОК УЧНІВ БАЗОВОЇ ШКОЛИ З ВИКОРИСТАННЯМ НАВЧАЛЬНИХ МОВЛЕННЄВИХ СИТУАЦІЙ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	167
ДИРР К. С. ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ ЛЕКСИКО-ГРАМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ НА ОСНОВІ АДАПТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	169
ДИУСЬ К.І., КАС'ЯНЕНКО О.М. МЕХАНІЗМИ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ: ПСИХОЛОГІЧНИЙ ТА ПЕДАГОГІЧНИЙ ВИМІРИ	171
ДОВЖАН Я.В. ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК АКАДЕМІЧНОГО ПИСЬМА УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	173
ЖАБЕЙ К.Ю. ВДОСКОНАЛЕННЯ АНГЛОМОВНОЇ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ БАЗОВОЇ ШКОЛИ ШЛЯХОМ ВИКОРИСТАННЯ ЛЕКСИЧНИХ ІГОР	175
ЗАДОРОВНИЙ І. З. УКРАЇНСЬКА ДУХОВНА МУЗИКА ЯК ВАЖЛИВИЙ ЧИННИК ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ ЗДОБУВАЧІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО»	178
ІВАНОВА В. В. ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО СТВОРЕННЯ НЕДИСКРИМІНАЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	181
КОВАЧ.Є.В. ВДОСКОНАЛЕННЯ ЛЕКСИЧНИХ НАВИЧОК УЧНІВ БАЗОВОЇ ШКОЛИ НА ОСНОВІ ВИКОРИСТАННЯ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	184

РОЗДІЛ 2

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ

орієнтовану модель навчання та розвиток самостійної, критично мислячої особистості.

Узагальнюючи, можна стверджувати, що використання адаптивних технологій у процесі формування іншомовної лексико-граматичної компетентності – це перспективний напрям у методиці викладання іноземних мов. Він дозволяє досягати вищої ефективності навчання, сприяє підвищенню мотивації, враховує індивідуальні потреби учнів і відповідає сучасним вимогам цифрової трансформації освіти. Адаптивні технології, завдяки своїй гнучкості та здатності враховувати індивідуальні потреби учнів, створюють сприятливе освітнє середовище, у якому кожен учень може досягти максимального розвитку мовних умінь і навичок, також це дієвий інструментом у руках вчителя для формування іншомовної лексико-граматичної компетентності учнів старшої школи, що відповідає вимогам часу та стратегічним напрямам розвитку освіти в Україні.[2]

Література:

1. Микитенко, Н., & Чорна, І. (2013). Сучасні тенденції методики навчання іноземних мов і культур: застосування технологій навчання. *Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія: Педагогіка та психологія*, (20), 211.
2. Саврій, А. В. (2010). Використання інформаційно-комунікативних технологій у процесі навчання англійської мови учнів 9 класів. *Електронний архів Херсонського державного університету*, (67), 67. Режим доступу: <https://ekhsuir.kspu.edu/handle/123456789/14791>
3. Бойко, Я. (2014). Цифрові технології та їх застосування під час вивчення англійської мови в середній школі. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Серія: Педагогічні науки*, (98), 98.

УДК 378.147:159.947.5:159.923.2(043.2)

ДИУСЬ К.І.

здобувачка перший (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 016 Спеціальна освіта
Мукачівський державний університет

КАС'ЯНЕНКО О.М.

кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри дошкільної та спеціальної освіти,
Мукачівський державний університет

МЕХАНІЗМИ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ: ПСИХОЛОГІЧНИЙ ТА ПЕДАГОГІЧНИЙ ВИМІРИ

Професійне становлення особистості є багатограним процесом, який охоплює різноманітні аспекти її розвитку в контексті професійної діяльності. Це процес формування професійної самосвідомості, ціннісних орієнтацій, мотивації до праці, а також набуття професійних компетентностей. Особистість у процесі професійного становлення не лише оволодіває певними знаннями та

РОЗДІЛ 2

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ

навичками, але й розкриває свій потенціал, адаптується до вимог професійного середовища та формує індивідуальну стратегію розвитку [2].

Психологічні аспекти професійного становлення пов'язані з розвитком внутрішніх механізмів самопізнання, рефлексії, формування мотивації до самореалізації у професійній сфері. Важливим є усвідомлення особистістю своїх здібностей, інтересів, нахилів, що впливають на професійний вибір. Професійна ідентичність стає результатом інтеграції особистісних цінностей та соціальних очікувань щодо майбутньої професійної ролі[4].

Одним із центральних чинників професійного становлення є мотивація. За словами О. Савченко, стійка позитивна мотивація забезпечує активну участь особистості у власному професійному розвитку, сприяє подоланню труднощів та підвищує рівень самореалізації [5].

Педагогічні аспекти професійного становлення передбачають створення відповідних умов для розвитку особистості в освітньому середовищі. Важливою є реалізація компетентнісного підходу, який орієнтує освітній процес не лише на засвоєння знань, але й на розвиток критичного мислення, навичок самонавчання, комунікативних та організаційних умінь[1]. Суттєве значення має професійна орієнтація молоді, яка має сприяти усвідомленому вибору професії та підвищенню готовності до професійної діяльності.

Етапи професійного становлення особистості за звичай охоплюють:

- допрофесійний етап (формування первинних уявлень про професійну діяльність);
- етап професійного вибору (усвідомлення власних можливостей і професійних перспектив);
- етап професійної підготовки (здобуття спеціальних знань і навичок закладах освіти);
- етап первинної професійної адаптації (входження в реальне професійне середовище);
- етап професійного вдосконалення (підвищення кваліфікації, самореалізація).

Особливу увагу в професійному становленні слід приділяти розвитку рефлексивних умінь, які дозволяють особистості аналізувати власну діяльність, оцінювати результати праці та планувати шляхи подальшого професійного зростання. Як підкреслює І. Зязюн, рефлексія є основою для свідомого управління особистісним та професійним розвитком [2].

У сучасних умовах трансформаційних процесів у суспільстві професійне становлення вимагає від особистості високого рівня мобільності, здатності до адаптації та самонавчання. Новітні педагогічні технології, зокрема дистанційне навчання, індивідуальні освітні траєкторії, наставництво, створюють нові можливості для індивідуалізації професійного розвитку [3].

РОЗДІЛ 2

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ

Таким чином, професійне становлення особистості – це безперервний процес розвитку, який відбувається під впливом як внутрішніх психологічних механізмів, так і зовнішніх педагогічних умов. Психолого-педагогічний супровід цього процесу має бути спрямований на формування рефлексивної компетентності, мотивації до постійного розвитку та здатності до ефективної професійної самореалізації.

Література:

1. Бех І.Д. Виховання особистості: у 2 кн. К.: Либідь, 2003. Кн. 1. 280 с.
2. Зязюн І.А. Основи педагогічної майстерності. К.: Видавничий центр "Академія", 2000. 312 с.
3. Кремен В.Г. Філософія людиноцентризму в освітньому просторі. К.: Педагогічна думка, 2005. 340 с.
4. Приходько К.О. Психологія професійного становлення особистості: монографія. К.: Видавництво НПУ імені М.П. Драгоманова, 2016. 256 с.
5. Савченко О.Я. Дидактика початкової школи. К.: Генеза. 2012. 376 с.

УДК [37.015.31:159.943.7:003-028.42-057.874]:37.016:811.111(043.2)

ДОВЖАН Я.В.

здобувач вищої освіти ОС «Магістр»

спеціальність 014 «Середня освіта»

спеціалізація 014.021 Англійська мова та зарубіжна література,

Мукачівський державний університет

ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК АКАДЕМІЧНОГО ПИСЬМА УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

У сучасній освіті зростає значення академічної грамотності, зокрема письма як засобу академічної комунікації. Академічне письмо англійською мовою потребує вміння логічно структурувати думки, обґрунтовувати власну позицію, дотримуватись формальних вимог і використовувати відповідний стиль. Саме тому формування навичок академічного письма є важливим компонентом мовної освіти в старшій школі.

Оволодіння академічним письмом сприяє розвитку когнітивних умінь учнів: аналізу, синтезу, узагальнення інформації, а також аргументованого висловлення позиції. У процесі навчання учні мають засвоїти структуру типових академічних жанрів (есе, звіт, рецензія, лист тощо), набути вміння користуватися зв'язними елементами, формулювати тезу, логічно розвивати ідеї, уникати плагіату та використовувати джерела коректно [1].

На уроках англійської мови вчитель може використовувати цілу низку педагогічних методів і прийомів для цілеспрямованого формування навичок академічного письма. Один із найбільш ефективних підходів – етапне навчання письма, яке включає кілька стадій: підготовка до написання (pre-writing), створення чернетки (drafting), редагування (revising) і фінальне оформлення

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>